



1. Rabbi Elchanan Samet, <http://www.ybm.org.il/Admin/uploaddata/LessonsFiles/Pdf/11843.pdf>

יש הבדל בסיטואציה, והסיפורים אינה כה דומים. אחזיה בן אחאב היה לא רק בנה של איזבל המרשעת, אלא גם מלך רשע בזכות עצמו ורדף אחרי אליהו להורגו. בעקבות מחלתו הוא שולח שליחים קודם כל לבעל זבוב לשאול אם הוא יבריא ורק אחר כך פונה לאליהו נביא ד'. במקרה כזה יש להגיב למלך בהתאם, דהיינו, הפעלת כוח מצד המלך תענה בהפעלת כוח מצד הנביא. לעומת זאת שאול הוא אדם טוב, אך מעורער בנפשו, המעריץ ומעריך את שמואל. גם שמואל מרגיש כך, אך מאחר ודוד בחר להסתתר דווקא אצלו, הוא נקלע לסיטואציה לא נעימה. הן שמואל והן שאול לא רוצים לפגוע אחד בשני, ולכן האווירה יותר נינוחה והתגובה לשליחים היא סימפטית יותר.

There is a difference between the situations, and the stories are not so similar. Achaziah son of Achav was not only the son of wicked Izevel, but also a wicked king in his own right, and he pursued Eliyahu to kill him. Because of his illness, he sent agents to Baal Zevuv first, to ask if he would heal, and only after that did he turn to Eliyahu, prophet of Gd. In such a case, one should respond to the king correspondingly, meaning, the use of force by the king should be reciprocated with the use of force by the prophet.

On the other hand, Shaul was a good man, just of shaken spirit, who admired and esteemed Shemuel. Shemuel also felt this, but once David chose to hide with him, specifically, he was cast into an unpleasant situation. Neither Shemuel nor Shaul wished to harm the other, and therefore the atmosphere was calmer, and the response to the agents was more sympathetic.

2. Rabbi Amnon Bazak, **פרק יט (2) דוד אצל שמואל**

אין ספק שהאש היא אחד המאפיינים המרכזיים בדרכו הסוערת: אליהו מבסס את אמונת העם כולו במעמד הר הכרמל על ירידת האש מן השמים (מל"א י"ח), והוא חוזר על המסר גם בסיפור שלפנינו "וְאִם אִישׁ אֶלְקִים אֲנִי תֵרַד אֲשׁ מִן הַשָּׁמַיִם וְתֹאכַל אֶתְךָ וְאֶת חֲמֹשֶׁיֶךָ." וואלם, ספק אם דרך זו, של הטלת פחד ואימה, אכן יעילה בהדרכת עם ישראל. כבר בחורב, בין מעמד הכרמל לבין סיפור אחזיה, העיד ד' באליהו "לא באש ד". סיפור שרי החמישים מעיד שאליהו לא הפנים את המסר, ועל כן נגזר עליו להיפרד מן העולם, דבר שאותו הוא עושה ב"רכב אש וסוסי אש" (מל"ב ב:יא)...

בפרק זה אנו נפרדים משמואל, אחד מגדולי המנהיגים שעמדו לעם ישראל, וסצנת הפרדה ממנו מבטאת את מלוא עצמתו של נביא זה. שמואל, שהצליח לחולל בעם ישראל מהפכה רוחנית משמעותית על ידי עבודה שיטתית ויכולת להתחבר אל העם, יורד מעל במת ההיסטוריה באופן המעורר כבוד והערכה: התמודדות עם מתנגדים, הבאים מכיוון שלילי, על ידי העלאת דרגתם הרוחנית והבאתם עד כדי נבואה. בליל הקדשתו של שמואל לנביא הדגיש המקרא: "ודבר ד' הִיָּה יָקָר בְּיָמֵי הָהֵם אֵין חֲזוֹן נִפְרָץ." בסיומו של אותו פרק כבר נאמר: "וַיִּסָּף ד' לְהִרְאֶה בְּשֵׁלָה כִּי נִגְלָה ד' אֶל שְׁמוּאֵל בְּשֵׁלּוֹ בְּדָבָר ד'." כעת מתברר, כי היה בכוחו של שמואל להביא את עם ישראל לדרגת נבואה גבוהה, ולספח ללהקות הנביאים גם אנשים רגילים מן העם.

זכה שמואל שתקיים בדורו מקצת נבואתו של יואל בן פתואל: "וְהָיָה אַחֲרַי כִּן אֲשַׁפּוֹף אֶת רוּחִי עַל כָּל בָּשָׂר וְנִבְּאוּ בְנֵיכֶם וּבְנוֹתֵיכֶם." There is no doubt that fire is one of the main characteristics of his stormy way: Eliyahu established the entire nation's faith in the gathering at Mount Carmel via fire descending from Heaven, and he repeated the message in our story, "If I am a Man of Gd, let fire descend from the heavens and consume you and your men." But it is not clear that this path of intimidation aids in guiding Israel. Already at Horeb, between the gathering at Mount Carmel and the story of Achaziah, Gd testified to Eliyahu, "Gd is not in the fire." The story of the military officers testified that Eliyahu did not internalize that message, and therefore it was decreed that he leave the world – which he did with "chariots of fire and horses of fire"...

In this chapter we separate from Shemuel, one of the greatest leaders to arise for the nation of Israel, and the parting scene expresses the full power of this prophet. Shemuel, who succeeded in birthing in Israel a meaningful spiritual revolution via his systematic work and his ability to connect with the nation, descends from the stage of history in a way that arouses respect and esteem: dealing with opponents, who come from a negative direction, by elevating their spiritual level and bringing them to prophecy. On the night that Shemuel was dedicated as a prophet, the text emphasized, "And the word of Gd was rare in those days; there was no widespread prophecy." At the conclusion of that chapter it already says, "And Gd continued to be revealed in Shiloh, for Gd was revealed to Shemuel in Shiloh, with the word of Gd." It now becomes clear that Shemuel's strength was to bring Israel to a high level of prophecy, even to join regular people from the nation to bands of prophets.

Shemuel merit that part of Yoel ben Petuel's prophecy would come true in his generation: "And after that, I will pour our My spirit upon all flesh, and your sons and daughters will prophesy."

3. Talmud, Shabbat 104a

מאי דכתיב אם ללצים הוא יליץ ולענוים יתן חן, בא ליטמא - פותחין לו, בא ליטהר - מסייעים אותו.

What is the meaning of Mishlei 3:34, "For the scorers He will scorn, and to the humble He will show favour"? One who seeks impurity will be given the opportunity; one who seeks purity will be assisted.

4. Talmud, Avodah Zarah 11a

אונקלוס בר קלונימוס איגייר. שדר קיסר גונדא דרומאי אבתריה, משכינהו בקראי, איגיור.

הדר שדר גונדא דרומאי אחרינא אבתריה, אמר להו "לא תימרו ליה ולא מידי." כי הוה שקלו ואזלו אמר להו "אימא לכו מילתא בעלמא: ניפיורא נקט נורא קמי פיפירא, פיפירא לדוכסא, דוכסא להגמונא, הגמונא לקומא, קומא מי נקט נורא מקמי אינשי?" אמרי ליה: לא. אמר להו: "הקב"ה נקט נורא קמי ישראל דכתיב וד' הולך לפניהם יומם וגו'!" איגיור כולהו.

הדר שדר גונדא אחרינא אבתריה, אמר להו "לא תשתעו מידי בהדיה." כי נקטי ליה ואולי, חזא מזוזתא דמנחא אפתחא, אותיב ידיה עלה, ואמר להו "מאי האי?" אמרו ליה: אימא לן את! אמר להו, "מנהגו של עולם מלך בשר ודם יושב מבפנים ועבדיו משמרים אותו מבחוץ, ואילו הקב"ה עבדיו מבפנים והוא משמרן מבחוץ, שנאמר ד' ישמר צאתך ובואך מעתה ועד עולם!" איגיור. תו לא שדר בתריה.

Onkelos son of Klonymus converted. The governor sent Roman troops after him; he drew them with verses, and they converted.

He then sent more Roman troops after him, and told them, "Don't say anything at all to him." When they were walking, he said to them, "Let me just tell you something: A neophra carries the torch before the piphiora, the piphiora for the duksa, the duksa for the hegmona, the hegmona for the kuma; does the kuma carry the torch before anyone?" They replied: No. He said to them, "Gd carried the torch before Israel, as it says, 'And Gd went before them by day, etc.'!" All of them converted.

He then sent more Roman troops after him, and told them, "Don't engage in any speech with him." When they took him and went, he saw the mezuzah on the entrance, put his hand on it, and said to them, "What is this?" They replied: You tell us! He told them, "Normally, a flesh and blood king sits inside and his servants guard him from outside. But Gd's servants are inside, and He guards them from outside, as it says, 'Gd will guard your going and coming from now, forever!'" They converted.

He did not send any more after him.

Shemuel and Dovid: One more favour?

5. Rabbi Avraham Ibn Ezra, Introduction to Ruth

בעבור היות דוד שורש מלכות ישראל נכתב בספרי הקודש יחס דוד:

Because David is the root of Israelite monarchy, David's lineage was recorded in the holy texts.

6. Rabbi Yehoshua Bachrach, **אמה של מלכות** pp. 11-12

"ויקם שמואל וילך הרמתה" ושם סגר את עצמו הנביא. ויהי כמתבודד עם נפשו בצער ובאכזבה. ואולי משם התעורר וכתב את המגילה היפה הזאת. ומשם שלח לו לדוד את הברכה בסמוי, כי זה ספר יחוסו של דוד...

"And Shemuel arose and went to Ramah," and there the prophet isolated himself. He was as one who secludes himself with his soul, in pain and disappointment. And perhaps from there he was awakened and he wrote this beautiful megillah, and from there he sent to David this blessing, hidden, for this is the book of David's lineage.

7. Talmud, Yevamot 76b-77a

בעי לאכרוזי עליה, מיד "ועמשא בן איש ושמו יתרא הישראלי אשר בא אל אביגיל בת נחש," וכתב "יתר הישמעאלי," אמר רבא מלמד שחגר חרבו כישמעאל ואמר "כל מי שאינו שומע הלכה זו ידקר בחרב, כך מקובלני מבית דינו של שמואל הרמתי, עמוני ולא עמונית מואבי ולא מואבית!"

[Doeg] wished to proclaim against [David]. Immediately, "And Amasa, son of a man named Yitra haYisraeli, who had wedded Avigayil daughter of Nachash," but it also says "Yeter haYishmaeli" – Rava said: He girded himself with his sword like an Ishmaelite. He said, "Anyone who does not heed this law shall be stabbed with a sword. This is my tradition from the court of Shemuel of Ramah: "'Amoni', not 'Amonit', 'Moavi', not 'Moavit'!"

The Betrayal of Shaul?

8. Rabbi Amichai Shoham, **בדידות סבוכה**

כך מוצא עצמו דוד בודד, מודע לכך שאיש אינו יכול לעזור לו, ועליו לדאוג לעצמו.

So David finds himself alone, aware that no man can help him, and he must take care of himself.

Review Questions for Chapter 19

19:1-7 Shaul and Yehonatan

- (1) Why does Shaul think he can be open with Yehonatan about his desire to kill Dovid?
- (2) How does Yehonatan try to convince Shaul to stop attacking Dovid?

19:8-10 Shaul attacks Dovid while he is playing music; Dovid flees

- (3) Why are the Plishtim still attacking?
- (4) If Shaul swore not to harm Dovid, why did he attack Dovid now?

19:11-17 Shaul and Michal

- (5) Why does Shaul tell his men to surround the house, but not enter?
- (6) How does Michal know that Shaul wants to kill Dovid?
- (7) Why do Michal and Dovid have *terafim*?
- (8) What is *kevir izim*?
- (9) Has Michal chosen Dovid?

19:18-24 Shaul and Shemuel

- (10) Why does Shemuel take Dovid to Nayot?
- (11) What happened to Shaul's agents?
- (12) Why does Shaul remove his royal clothing?
- (13) See Melachim II 1; why does Eliyahu burn them, while Shemuel gives them prophecy?

Outline of Chapter 20

- 20:1-4 Yehonatan insists his father doesn't want to kill Dovid
- 20:5-17 Dovid devises a Rosh Chodesh test of Shaul's intentions
- 20:18-23 The test is set in motion
- 20:24-34 Shaul fails the test
- 20:35-42 Yehonatan admits the truth to Dovid